

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

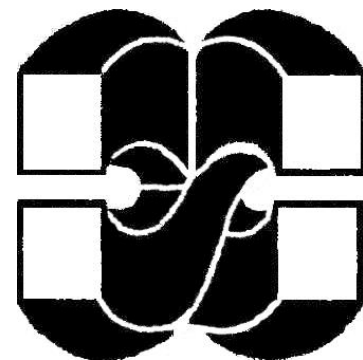
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ

О.Д. Матросов

В.О. Матросова

**Методичні вказівки
з науково-дослідної роботи
та науково-дослідної
практики**

Харків НТУ «ХПІ» 2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Харківський політехнічний інститут»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**Методичні вказівки з науково-дослідної роботи та науково-
дослідної практики**

для студентів всіх економічних спеціальностей
для денної та заочної форм навчання

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № ____ від _____ 2016 р.

Харків НТУ «ХПІ» 2016

Методичні вказівки з науково-дослідної роботи та науково-дослідної практики / уклад. О.Д. Матросов, В.О. Матросова. – Харків: НТУ „ХПІ”, 2016. – 35 с.

Укладачі: О.Д. Матросов
В.О. Матросова

Рецензент: Погорелов М.І.

Кафедра організації виробництва та управління персоналом

ЗМІСТ

Вступ.....	2
1. Мета та завдання науково-дослідної практики магістра.....	3
2. Сутність та зміст магістерської роботи.....	4
3. Поняття наукової діяльності та наукового дослідження.....	7
4. Види, функції та структура наукових публікацій.....	8
5. Структура звіту з науково-дослідної практики.....	10
6. Складання індивідуального плану (завдання) та співпраця магістра та наукового керівника.....	11
7. Місце та порядок проходження науково-дослідної практики.....	12
8. Зміст звіту з науково-дослідної практики.....	13
Анотація.....	13
Вступ.....	14
Актуальність, мета та завдання дослідження.....	14
Об'єкт, предмет та методи дослідження.....	16
Наукова новизна, особистий внесок магістра та практичне значення одержаних результатів.....	16
Основна частина звіту.....	18
Огляд літератури (теоретична основа).....	18
Методика дослідження.....	20
Результати власних досліджень.....	21
Висновки.....	21
Додатки.....	22
Список використаних джерел.....	23
9. Оформлення та порядок захисту звіту з науково-дослідної практики.....	24
10. Типові помилки при написанні та оформленні звіту з науково-дослідної практики.....	26
11. Рекомендована література.....	28

ВСТУП

Науково-дослідницька діяльність студентів (НДДС) вищих навчальних закладів України є одним із основних чинників підготовки висококваліфікованих кадрів відповідного профілю.

Поняття «науково-дослідницька діяльність студентів» включає в себе два взаємопов'язаних елементи:

- навчання студентів елементам дослідницької діяльності, організації та методики наукової творчості;
- наукові дослідження, що здійснюються студенти під керівництвом професорів і викладачів.

Для НДДС вищих навчальних закладів характерним є єдність цілей і напрямків навчальної, наукової і виховної роботи, тісна взаємодія всіх форм і методів наукової роботи студентів, що реалізується в навчальному процесі та поза навчальний час. Це забезпечує їхню участь у науковій діяльності протягом усього періоду навчання, тісно пов'язану як із науково-дослідницькою діяльністю, що проводиться підрозділами ВНЗ, так і з громадською діяльністю.

Реалізована в комплексі науково-дослідницька діяльність студентів забезпечує вирішення таких основних завдань:

- формування наукового світогляду, оволодіння методологією і методами наукового дослідження;
- надання допомоги студентам у прискореному оволодінні спеціальністю, досягненні високого професіоналізму;
- розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів у вирішенні практичних завдань;
- прищеплення студентам навичок самостійної науково-дослідницької діяльності;
- розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у своїй практичній роботі, залучення самих здібних студентів до розв'язання наукових проблем, що мають суттєве значення для науки і практики;
- необхідність постійного оновлення і вдосконалення своїх знань;

- розширення теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутнього фахівця;

- створення та розвиток наукових шкіл, творчих колективів, виховання у стінах вищого навчального закладу резерву вчених, дослідників, викладачів.

Студенти, які досягли значних успіхів у науково-дослідницькій діяльності, можуть виконувати наукову роботу за індивідуальним графіком в межах установленого терміну навчання, консультуючись у свого наукового керівника. Випускники ВНЗ, студенти-науковці, магістри, за рішенням Державної екзаменаційної комісії, Наукової ради, кафедри, деканату можуть бути рекомендовані до вступу в аспірантуру, на викладацьку роботу.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ МАГІСТРА

Підготовка кваліфікованих працівників –магістрів – здійснюється за освітньо-кваліфікаційним рівнем (ступеневою освітою) згідно з відповідними освітньо-професійними програмами.

Магістр – це освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця, який на основі кваліфікації бакалавра або спеціаліста здобув поглиблені спеціальні уміння та знання інноваційного характеру, має певний досвід їх застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних професійних знань у певній галузі. Магістр повинен мати широку ерудицію, фундаментальну наукову базу, володіти методологією наукової творчості, сучасними інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, зберігання і використання наукової інформації, бути спроможним до плodотворної науково-дослідної і науково-педагогічної діяльності.

Магістерська освітньо-професійна програма включає в себе дві приблизно однакові за обсягом складові – освітню і науково-дослідницьку. Зміст **науково-дослідницької роботи** магістра визначається індивідуальним планом, який закріплений в індивідуальному завданні. Індивідуальне завдання видається магістру видається його науковим керівником до початку науково-дослідної

роботи. Призначений науковий керівник повинен мати науковий ступінь і (або) вчене звання і працювати у даному ВНЗ.

Підготовка магістра завершується захистом звіту з науково-дослідної роботи перед своїм керівником та магістерської роботи (магістерської дисертації) на засіданні державної екзаменаційної комісії.

Науково-дослідна практика, яка триває кілька робочих тижнів поточного навчального року згідно графіку проходження практики, передує та є основою для написання магістерської роботи. Це випускна кваліфікаційна праця наукового змісту має внутрішню єдність і відображає хід та результати розробки вибраної теми. Вона являє собою по суті досить специфічний вид кваліфікаційної роботи. Магістерська робота, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістрів, а з іншого – є самостійним оригінальним науковим дослідженням студента, у розробці якого зацікавлені установи, організації або підприємства.

Мета науково-дослідної практики – остаточно підвести підсумки всієї наукової роботи та підготувати магістра до захисту своїх дослідницьких здобутків, оформлених у вигляді випускної магістерської дисертації.

Основне завдання науково-дослідної практики – систематизація результатів наукового дослідження, розкриття основної наукової концепції випускної роботи магістра, визначення особистих здобутків автора та новизни наукового дослідження, оформлених у вигляді наукового звіту.

Таким чином, науково-дослідна практика є самостійною **науковою діяльністю** магістра, основою для написання магістерської роботи.

2. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Магістерська робота (магістерська дисертація) – це самостійна науково-дослідницька робота, яка виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту і отримання академічного ступеня магістра. Основне завдання її автора продемонструвати рівень своєї наукової

кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Оскільки підготовка магістрів у нашій країні є справою відносно новою, то поки що не розроблені більш-менш уніфіковані вимоги щодо змісту і структури магістерської дисертації як виду кваліфікаційної роботи. Прийнятною вважається така її структура:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основна частина з розділами і підрозділами, у даному випадку це буде

3 основні частини:

- 1) теоретична;
 - 2) техніко-економічна характеристика підприємства, фінансовий аналіз (за необхідності) та аналіз предмету дослідження;
 - 3) удосконалення та пропозиції з розрахунком ефекту;
- висновки;
 - список використаних джерел;
 - додатки.

Наповнення кожної частини магістерської дисертації визначається її темою. Вибір теми, етапи підготовки, пошук бібліографічних джерел, вивчення їх і добір фактичного матеріалу, методика написання, правила оформлення та захист магістерської дисертації мають багато спільного з дипломною роботою студента-спеціаліста і кандидатською дисертацією здобувача наукового ступеня. Тому в процесі її підготовки слід застосовувати методичні і технічні прийоми наукової праці, які викладені у багатьох підручниках з організації та методики наукової роботи (див. список літератури до методичних вказівок).

Виходячи з того, що магістерська підготовка – це по суті лише перший серйозний крок студента до науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності, що логічно завершується вступом до аспірантури і підготовкою кандидатської дисертації, магістерська дисертація не може розглядатися як

науковий твір вищого гатунку, оскільки ступінь магістра – це не вчений, а лише академічний ступінь, який підтверджує освітньо-професійний рівень випускника вищої школи і свідчить про наявність у нього знань, умінь і навичок, притаманних науковому працівникові-початківцю.

Вимоги до магістерської дисертації в науковому відношенні вищі, ніж до дипломної роботи, однак нижчі, ніж до кандидатської дисертації.

На відміну від дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук, що є науково-дослідницькими працями, магістерська дисертація як самостійне наукове дослідження кваліфікується як навчально-дослідницька праця, в основу якої покладено моделювання більш-менш відомих рішень. Її тематика та науковий рівень мають відповідати освітньо-професійній програмі навчання. Виконання зазначеної роботи повинне не стільки вирішувати наукові проблеми (завдання), скільки засвідчити, що її автор здатний належним чином вести науковий пошук, розпізнавати професійні проблеми, знати загальні методи і прийоми їх вирішення.

При оцінці випускної кваліфікаційної роботи виходять з того, що магістр повинен уміти:

- формувати мету і завдання дослідження;
- складати план дослідження;
- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати наявні та розробляти нові методи виходячи із завдань конкретного дослідження;
- обробляти отримані дані, аналізувати і синтезувати їх на базі відомих літературних джерел;
- оформляти результати досліджень відповідно до сучасних вимог, у вигляді звітів, рефератів, статей, доповідей.

Процедура підготовки і захисту магістерської дисертації подібна до захисту дипломної роботи і є спрощеною порівняно з кандидатською

дисертацією. Незважаючи на суттєві відмінності між магістерською і кандидатською дисертаціями, принципи їх підготовки – загальні (див. літературу з організації та методики наукової роботи).

Випускна робота магістра підлягає обов'язковому рецензуванню науковими працівниками, які мають науковий ступінь і (або) наукове звання.

3. ПОНЯТТЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.

Студенти, які планують продовжити навчання у магістратурі, починають свою наукову діяльність ще до вступу в магістратуру.

Наукова діяльність – інтелектуальна творча діяльність, спрямована на здобуття і використання нових знань.

У межах науково-дослідницької діяльності здійснюються наукові дослідження.

Наукове дослідження – цілеспрямоване пізнання, результати якого виступають як система понять, знань і теорій.

Наукові дослідження здійснюються з метою одержання наукового результату.

Науковий результат – нове знання, здобуте в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях наукової інформації у формі наукового звіту, наукової праці, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, наукової статті, монографічного дослідження, наукового відкриття тощо.

На момент вступу до магістратури студент повинен представити результати своєї наукової діяльності, якими на початковій стадії можуть бути наукові публікації: наукові статті та тези доповідей на наукових конференціях.

4. ВИДИ, ФУНКЦІЇ ТА СТРУКТУРА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Основні положення, висновки та рекомендації наукового дослідження магістра мають бути опубліковані в наукових виданнях.

Наукова публікація (лат. publicatio – оголошую всенародно, оприлюднюю) – це доведення до загального відома основних результатів і положень дослідження у провідних наукових виданнях, перелік яких затверджує ВАК України, для ознайомлення з ними наукової громадськості.

Наукові публікації виконують такі функції:

- оприлюднюють результати наукової роботи;
- сприяють встановленню пріоритету автора, який вперше звернувся до розробки наукової проблеми;
- свідчать про особистий внесок дослідника в розробку наукової проблеми (в тексті випускної роботи магістр повинен подавати посилання на власні публікації, включати їх до списку використаних джерел);
- слугують підтвердженню достовірності основних результатів і висновків магістерської дисертації, її новизни і наукового рівня;
- підтверджують факт впровадження результатів і висновків науково-дослідної роботи;
- відбивають основний зміст магістерської дисертації;
- **новизна і високий рівень наукових праць є одним із головних критеріїв оцінки якості науково-дослідної роботи;**
- фіксують завершення певного стану наукового дослідження;
- забезпечують первинною науковою інформацією суспільство, сповіщають наукове співтовариство про появу нового наукового знання;
- передають індивідуальний результат у загальне надбання та інше.

Мінімальна кількість наукових публікацій магістра у розрахунку тривалості наукової роботи строком 1 рік: 1 наукова стаття та 1 наукові тези доповіді на науковій конференції (тобто участь у науковій конференції).

Наукова стаття – один із основних видів публікацій. Вона містить виклад проміжних або кінцевих результатів наукового дослідження, висвітлює конкретне окреме питання за темою наукової роботи, фіксує науковий пріоритет автора, робить її матеріал надбанням фахівців.

Наукова стаття передається до редакції у завершеному вигляді змістовно та по формі подання відповідно до вимог, які запропоновані у пам'ятці до конференції, на електронному носії у двох примірниках. У разі необхідності додається заявка на участь у конференції та рецензія на статтю. Оптимальний обсяг наукової статті – 6–12 сторінок (0,5–0,7 друк. арк.). Особливо цінними є статті, опубліковані у фахових наукових виданнях, затверджених ВАК України.

Стаття має просту структуру, її текст, як правило, не поділяється на розділи і підрозділи. Умовно в тексті статті можна виділити такі структурні елементи:

1. **Вступ** – постановка наукової проблеми, її актуальність, зв'язок з найважливішими завданнями, що постають перед Україною, значення для розвитку певної галузі науки або практичної діяльності (1 абзац або 5-10 рядків).

2. **Основні (останні за часом) дослідження і публікації**, на які спирається автор, сучасні погляди на проблему, труднощі при розробці даного питання, виділення невирішених питань у межах загальної проблеми, котрим присвячена стаття (0,5-2 сторінки друкованого тексту).

3. **Формування мети статті (постановка завдання)** - висловлюється головна ідея даної публікації, яка суттєво відрізняється від сучасних уявлень про проблему, доповнює або поглиблює вже відомі підходи; звертається увага на введення до наукового обігу нових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або уточнення відомих раніше, але недостатньо вивчених. Мета статті випливає з постановки наукової проблеми та огляду основних публікацій з теми (1 абзац або 5-10 рядків).

4. **Виклад змісту власного дослідження** – основна частина статті, в ній висвітлюються основні положення і результати наукового дослідження,

особисті ідеї, думки, отримані наукові факти, виявлені закономірності, зв'язки, тенденції, методика отримання та аналіз фактичного матеріалу, особистий внесок автора в досягнення і реалізацію основних висновків тощо (5-6 сторінок).

5. Висновок, в якому формулюється основний умовивід автора, зміст висновків і рекомендацій, їх значення для теорії і практики, суспільна значущість; коротко накреслюються перспективи подальших розвідок з теми (1\3 сторінки).

Формами висвітлення підсумків наукової роботи є також тези, доповіді, матеріали конференцій, конгресів, симпозіумів, семінарів тощо.

Тези (гр. thesis – положення, твердження) – це коротко, точно, послідовно сформульовані основні ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення статті або іншої наукової праці.

Тези доповіді – це передані до публікації до початку наукової конференції матеріали попереднього характеру, що містять виклад основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують науковий пріоритет автора, містять матеріали, не викладені в інших публікаціях.

Рекомендований обсяг тез наукової доповіді – 2-3 сторінки друкованого тексту. Схематично структура тез наукової доповіді має такий вигляд: теза – обґрунтування – доказ – аргумент – результат – перспективи. Посилання на джерела, цитати в тезах доповіді використовуються рідко. Допускається опускати цифровий, фактичний матеріал. Формулювання кожної тези починається з нового рядка. Кожна теза містить самостійну думку, що висловлюється в одному або кількох реченнях. Виклад суті ідеї чи положення здійснюється без наведення конкретних прикладів.

5. СТРУКТУРА ЗВІТУ З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ.

Структура звіту з науково-дослідної практики є досить стандартною:

- титульний аркуш (зразок надається у додатках);

- індивідуальне завдання наукового керівника (зразок форми налається у додатках);

- щоденник з проходження практики, де засвідчуються всі етапи проходження практики у хронологічному порядку, робляться загальні висновки магістра і керівника за результатами проходження практики;

- зміст звіту;
- змістовний матеріал звіту (див. п.7 даних методичних вказівок);
- список використаних джерел;
- додатки.

6. СКЛАДАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ (ЗАВДАННЯ) ТА СПІВПРАЦЯ МАГІСТРА ТА НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Починаючи роботу магістр повинен розподілити свій час, спланувати його і після вибору теми взятися за її розробку.

Спільна робота магістра та його наукового керівника починається зі складання **індивідуального плану (завдання)** науково-дослідної роботи.

Такий план є основним керівним документом, в якому визначено науковий напрям, зміст, обсяг, термін роботи магістра в період науково-дослідної практики та поза її межами.

Науковий керівник складає індивідуальний план разом із магістром, також складається календарний графік роботи. Крім того, науковий керівник:

- рекомендує необхідну літературу, довідкові, статистичні та архівні джерела за темою дослідження;

- здійснює систематичне консультування магістра з питань змісту та організації написання звіту з наукового дослідження та магістерської дисертації;

- оцінює рівень наукової роботи та приймає звіт з науково-дослідної практики.

Отже, керівник надає наукову і методичну допомогу, систематично контролює виконання роботи магістром, вносить відповідні корективи, дає

рекомендації щодо доцільності прийняття того чи іншого рішення, а також робить висновок роботи магістра в цілому.

Магістру необхідно з'ясувати черговість і логічну послідовність намічених видів робіт. Логічна послідовність диктується завданням дослідження. Поки не виконані всі завдання першого розділу, недоцільно переходити до іншого. Важливо починати роботу з найголовнішого, вирішального, на чому слід зосередити всю увагу. Це дасть змогу винайти і оптимальні рішення, і оптимальну послідовність у вирішенні першочергових і другорядних завдань.

Такий методологічний підхід уможливорює визначення стратегії і тактики наукового дослідження. Магістр разом із науковим керівником визначають загальне центральне завдання, всі доступні засоби для втілення задуму та ідей, вибирають необхідні методи і прийоми дій, визначають найзручніший час для виконання кожної операції.

У творчому науковому дослідженні план завжди має динамічний, рухомий характер і не повинен сповільнювати розвиток ідей і задумів дослідника при збереженні основного наукового напрямку роботи.

7. МІСЦЕ ТА ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Місцем проходження науково-дослідної практики є наукова бібліотека НТУ «ХП», наукові бібліотеки інших навчальних закладів, Національна бібліотека ім. Короленка (відділ наукової літератури) та інші наукові бібліотеки. Також місцем проходження даного виду практики тимчасово може бути Державне статистичне Управління м. Харкова та інші заклади, присутність у яких необхідно вказати у щоденнику з проходження науково-дослідної практики.

Робота у цих закладах має вестись систематично, щоденно, за планом, розробленим разом з науковим керівником.

Обов'язковим місцем проходження науково-дослідної практики магістра має бути кафедра організації виробництва та управління персоналом НТУ «ХП». Магістри мають приймати активну участь у роботі та громадському житті кафедри. Двічі на тиждень магістр зобов'язаний бути присутнім на кафедрі від двох до шести годин за необхідністю:

- проводити консультативні бесіди зі своїм керівником;
- виконувати доручення керівництва кафедри, викладачів та методичного персоналу.

У разі необхідності кількість та термін перебування магістрів на кафедрі може бути збільшено:

- якщо магістр, на думку керівника, потребує більшу кількість консультацій;
- при необхідності участі магістрів у поточній роботі кафедри, проведенні конференцій, викладацькій та виховній роботі зі студентами молодших курсів.

Магістри мають обов'язково приймати **участь у конференціях**, які проводяться на кафедрі та у рамках економічного факультету НТУ «ХП»:

- подавати наукові тези до публікації;
- приймати участь у роботі секції, виступати на конференції;
- надавати технічну допомогу у підготовці конференції, прийманні гостей та розсилці збірок.

8. ЗМІСТ ЗВІТУ З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

8.1 АНОТАЦІЯ

Звіт з науково-дослідної роботи (також як і магістерська дисертація) починається з анотації у трьох примірниках: на українській, російській та англійській мовах. Обсяг анотації не більше 2 сторінок друкованого тексту. Анотація містить інформацію про зміст та результати науково-дослідної роботи.

Виклад матеріалу в анотації має бути стислим і точним. Слід використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів,

стандартизовану термінологію, уникати складних граматичних зворотів, маловідомих термінів і символів.

Після кожної анотації наводять **ключові слова** – слова або стійкі словосполучення із тексту анотації, яке несе смислове навантаження. Сукупність ключових слів має відображати основний зміст наукової праці. Оптимальна кількість ключових слів – від 5 до 10. Їх подають у називному відмінку, друкують у рядок через кому.

8.2 ВСТУП

Вступ – є важливою частиною дослідження, оскільки розкриває сутність і стан наукової проблеми (завдання) та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. У вступі подають загальну характеристику роботи у такій послідовності: актуальність теми, мета і завдання дослідження, об'єкт, предмет, методи дослідження наукова новизна одержаних результатів, їх практичне значення, особистий внесок магістра, публікації за темою дослідження.

8.2.1 АКТУАЛЬНІСТЬ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Вступ до роботи має починатися з обґрунтування **актуальності теми**.

Актуальність (лат. actualis – дієвість) теми – це важливість, суттєве значення, відповідність теми дослідження сучасним потребам певної галузі науки та перспективам її розвитку, практичним завданням відповідної сфери діяльності. Вона характеризує співвідношення між тим, що з даної проблеми вже відомо і що досліджується магістром уперше, і свідчить про те, для якої галузі науки чи виробництва мають цінність наукові результати дослідження.

Обґрунтування актуальності обраної теми свідчить про те, як автор уміє вибрати важливу для теорії і практики тему, як розуміє і оцінює її щодо сучасної і соціальної значущості. Актуальність теми характеризує наукову і професійну підготовленість магістра.

Висвітлення актуальності повинно бути небагатослівним і вміщати:

- сутність проблеми дослідження;
- соціальну значущість проблеми дослідження, вирішення якої має важливе народногосподарське та соціально-культурне значення в умовах України;
- суттєве значення для подальшого розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, теорії і практики;
- вирішення конкретних питань, які сприяють якісним змінам у науці чи виробництві;
- доцільність роботи, її відмінність у порівнянні з відповідними розв'язаннями проблеми (наукового завдання).

Далі формулюють мету роботи і завдання, які мають бути вирішені відповідно до цієї мети.

Мета дослідження – це поставлена кінцева мета, кінцевий результат, на досягнення якого спрямоване все дослідження. Вона повинна узгоджуватись з назвою роботи і містити не тільки очікувані її результати, а й вказувати, на яких наукових передумовах вона базується, чим і як досягається (із залученням яких наукових гіпотез, ідей, явищ, законів та інше).

Між метою і кінцевим результатом дослідження має бути тісний зв'язок. Поставленої мети обов'язково треба досягти. І неодмінно перевірити, чи чітко визначене досягнення мети у висновках.

Мета дослідження реалізується через конкретні **завдання**, які треба вирішити відповідно до цієї мети. Якщо мета і завдання дослідження сформульовані неточно, це свідчить про недостатнє осмислення магістром головного наукового результату, до якого він прагне.

Завдання дослідження повинні мати як теоретичний, так і прикладний характер: доопрацювання та уведення нових понять, класифікаційних ознак, розкриття їх сутності і змісту, розробка показників, критеріїв, принципів, умов і факторів та інше.

Завдання дослідження формулюється у формі переліку дій: «вивчити...», «дослідити...», «проаналізувати...», «встановити...», «обґрунтувати...» та інше. Формулювати завдання слід ретельно, оскільки їх вирішення становитиме зміст розділів і підрозділів звіту з науково-дослідної практики, а згодом і магістерської роботи.

Про досягнення мети слід зазначити у висновках всієї роботи, про вирішення конкретних завдань засвідчують у кінці відповідних розділів дослідження.

8.2.2 ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Згідно із сучасними вимогами ВАК до наукових робіт формулювання об'єкта і предмета дослідження є обов'язковими.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обрані для вивчення. Предмет – це те, що міститься в межах об'єкта.

Предмет дослідження – це теоретичне відтворення об'єктивної дійсності, які підлягають безпосередньому вивченню у даній роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього має бути спрямована основна увага магістра, саме предмет дослідження визначає тему роботи, яка зазначена на титульному аркуші як її назва.

Тема, об'єкт і предмет, мета і завдання дослідження перебувають у нерозривному зв'язку. У своїй сукупності вони зумовлюють зміст всієї роботи, зміст положень, висновків і рекомендацій, які магістр виносить на захист.

Важливою складовою вступу є **методи дослідження**, які вказують на шляхи досягнення мети та розв'язання поставлених у роботі завдань, свідчать про достовірність і вірогідність отриманих результатів. Тут коротко характеризують теоретичну та методологічну базу дослідження, подають перелік використаних методів. Перерахування методів здійснюють у тісному

зв'язку із змістом дослідження, зазначаючи що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

8.2.3 НАУКОВА НОВИЗНА, ОСОБИСТИЙ ВНЕСОК МАГІСТРА ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ОДЕРЖАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Важливою кваліфікаційною ознакою наукового дослідження є **наукова новизна одержаних результатів** - це особистий внесок магістра у збагачення знань. Наукова новизна повинна бути присутня у кожній науковій роботі та чітко простежуватись у наукових публікаціях. Вона має розкривати **головну наукову концепцію** автора, давати наукове пояснення його досліджень у новому якісному і кількісному аспектах (розвиток відомих ідей, явищ, закономірностей, наукове обґрунтування нових методів розрахунку та інше). В ідеальному вимірі поняття «новизна» має відповідати поняттю «вперше» в науці. Це є обов'язковим елементом та основним критерієм оцінки якості кандидатської та докторської дисертації. До якості науково-дослідної роботи магістра вимоги є нижчими, але поняття «новизна» має бути присутнім.

Виділяють три рівні наукової новизни результатів наукового дослідження:

1. Перетворення відомих даних, докорінна їх зміна.
2. Розширення, доповнення відомих даних.
3. Уточнення, конкретизація відомих даних, поширення відомих результатів на новий клас об'єктів, систем.

Після визначення результатів дослідження та їх якісного рівня необхідно визначити практичне значення отриманих результатів, тобто значущість цієї праці для науки і практики із зазначенням можливості та конкретних шляхів використання результатів дослідження. Розрізняють декілька рівнів використання результатів дослідження:

- 1) на міжнародному рівні;
- 2) на міжгалузевому рівні;
- 3) у масштабах галузі;
- 4) у межах установи (підприємства).

Важливо визначити **соціальний, економічний і (або) науково-технічний** ефект, який може бути отриманий на основі впровадження результатів даного наукового дослідження.

8.3 ОСНОВНА ЧАСТИНА ЗВІТУ

Основна частина звіту з науково-дослідної практики – це головний її розділ, який розкриває основний зміст дослідження. Окрім вже відомих даних з інших наукових позицій або аспектів, тут викладається принципово новий матеріал, який визначено як новизна дослідження. Матеріал має містити дискусійні питання, пов'язані з переглядом усталених поглядів та уявлень, оригінальні погляди автора на вирішення проблеми. Основна частина звіту повинна бути повністю направлена на досягнення мети дослідження, визначеної у вступі.

Основна частина складається з розділів та підрозділів. Структура основної частини звіту, кількість розділів та підрозділів визначається магістром та науковим керівником при складанні індивідуального завдання. Основою структури є поставлені у вступі завдання задля досягнення основної мети дослідження. Кожне завдання, поставлене у вступі, повинне бути відображене в окремому розділі чи підрозділі, в кінці котрого підкреслюється його виконання.

Як правило, в розділах основної частини подають:

- огляд літератури за темою і вибір напрямків дослідження;
- виклад загальної методики і основних методів дослідження;
- опис різних методичних підходів до дослідження з полемічної точки зору та вираження особистого погляду по даному питанню;
- опис проведених теоретичних і практичних досліджень;
- аналіз і узагальнення результатів дослідження.

8.3.1 ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ (ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА)

Перший розділ основної частини завжди починається зі **стислового огляду літератури**, який підсумовує, що ця тема ще не повністю вивчена (розкрита частково, не у всіх аспектах, не має єдиної позиції по питанню) і тому потребує подальшої розробки. Якщо магістр не дійшов такого висновку, це означає, що теоретична основа предмету дослідження освоєна не достатньо. Перший абзац основної частини повинен починатися з переліку авторів (10-15 прізвищ), роботи яких лягли в основу теоретичного дослідження.

У процесі огляду літератури необхідно чітко визначити і сформулювати проблеми та недостатнє висвітлення предмету дослідження у роботах попередніх авторів. Проблема завжди виникає тоді, коли старе знання вже стає недостатнім, а нове знання ще не набуло розвиненої форми. Проблема в науці – це суперечлива ситуація, яка потребує свого вирішення. Правильна постановка і чітке формулювання нових проблем часто має не менше значення, ніж її вирішення. Саме вибір проблеми значною мірою визначає стратегію дослідження взагалі і напрямки наукового пошуку зокрема. Не випадково вважається, що сформулювати наукову проблему – означає показати вміння відокремити головне від другорядного, виявити те, що вже відомо і що поки не відомо науці з предмету дослідження. Якщо магістр у процесі вивчення теоретичної бази може показати, де проходить межа між знанням і незнанням про предмет дослідження, тоді йому легко чітко і однозначно визначити наукову проблему, сформулювати її сутність. Пункти огляду літератури можуть мати такі назви: «Розвиток ідеї...», «Теоретичні засади...», «Наукові основи...», «Розвиток уявлень про...», «Становлення та розвиток...» та інші.

В огляді літератури магістр окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, магістр повинен назвати ті питання, що залишилися невіршеними, і визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Доцільно закінчити цей розділ коротким резюме щодо необхідності проведення досліджень у даній галузі.

Огляд літератури з теми має виявити глибокі знання магістра зі спеціальної літератури, його вміння систематизувати джерела, критично їх оцінювати, відокремлювати суттєве, оцінювати попередньо зроблене іншими дослідниками, визначати головне в сучасному стані проблеми. Матеріали огляду слід систематизувати в певній логічній послідовності. Тому перелік праць та їх критичний аналіз не обов'язково давати в хронологічному порядку. Огляд робіт попередників слід робити з питань обраної теми, а не з усієї проблеми в цілому. Всі більш-менш цінні публікації, що мають пряме відношення до теми роботи, треба назвати і критично оцінити.

8.3.2 МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ

У **другому розділі**, як правило, обґрунтовують напрямок дослідження, наводять методи вирішення завдань та їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методика проведення наукового дослідження. У теоретичних роботах розкривають методи розрахунків, гіпотези, аргументи, принципи та характеристики предмету дослідження, розглядаються помилки та похибки. Тобто цей розділ присвячений **методиці дослідження**.

Цей розділ не повинен зводитись до простого переліку методів та засобів, без аналізу їх точності та адекватності. Магістр має показати своє вміння кваліфіковано проводити теоретичні пошуки та аналізувати їх результати. Обов'язковим елементом цього розділу роботи є вказівка на **загальні методи та методика дослідження**, які є концептуальною основою як звіту з науково-дослідної роботи, так і магістерської роботи в цілому. Методи та методики виступають інструментом у добування фактичного матеріалу дослідження, це основний, вихідний пункт.

При написанні розділу магістр повинен виявити рівень володіння **науковими** (загальнонауковими, спеціальними) **методами**, а також указати конкретні шляхи, **засоби**, отримання наукового результату. Слід описати методи, використані під час наукового пошуку, основні етапи науково-дослідної роботи, характер дослідницьких даних.

Крім того, у даному розділі можна описати інші елементи наукового процесу: різні гіпотези, вказівки, на якому конкретному матеріалі виконана робота. Також можна надати характеристику основних джерел отримання інформації (офіційних, наукових, літературних, бібліографічних). У цьому розділі можна зробити посилання на власні роботи магістра, зазначити термін виходу першої власної публікації. Важливо також розкрити основні етапи проведеного дослідження.

Отже, у перших двох розділах звіту з науково-дослідної практики докладно висвітлюється **стратегія і тактика, методика і техніка** дослідження, а також узагальнюються результати. Матеріали цих розділів засвідчують достовірність отриманих наукових результатів.

8.3.3 РЕЗУЛЬТАТИ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

В **наступних розділах** основної частини звіту з науково-дослідної практики з вичерпною повнотою викладають **результати власних досліджень** магістра з висвітленням того нового, що він вносить у розробку проблеми. Дається оцінка повноти вирішення поставлених завдань, достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів тощо), їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних та зарубіжних праць, обґрунтування необхідності додаткових досліджень, у разі необхідності наводяться негативні результати, які зумовлюють припинення подальших досліджень.

Цей розділ має містити **нове вирішення актуальної проблеми**, зазначеної на початку роботи. Тому важливо вказати на виявлені нові факти, висновки, рекомендації, закономірності, уточнити відомі раніше, однак недостатньо вивчені. Необхідно об'єднати в систему нові наукові факти, обґрунтувати нові концептуальні положення.

Взагалі **зміст основної частини** звіту з науково-дослідної практики має відповідати темі дослідження і повністю її розкривати. Тут виявляються вміння магістра стисло, логічно і аргументовано викладати матеріал. Виклад матеріалу підпорядковується меті дослідження, одній провідній ідеї, чітко визначеній на

початку наукової роботи. Кількість розділів залежить від характеру наукового дослідження.

8.4 ВИСНОВКИ

Висновки до звіту з науково-дослідної роботи в цілому містять головні наукові результати, отримані магістром **особисто**, показують його **пріоритет** у розв'язанні наукової проблеми. Висновки – це положення, що виносяться магістром для захисту. Вони мають форму синтезу накопиченої в основній частині наукової інформації, тобто послідовний, логічний, чіткий виклад головних отриманих результатів і їх співвідношення з загальною метою і конкретним завданням, поставленим і сформульованим у вступі.

Висновки містять узагальнену підсумкову оцінку здійсненої роботи. При цьому необхідно зазначити, в чому полягає її основний сенс. Які важливі наукові результати отримані, які нові наукові знання виникають у зв'язку з проведеним дослідженням. Важливо вказати на новизну, теоретичну і практичну цінність дослідження. Інколи виникає необхідність зазначити шляхи продовження дослідження, конкретні завдання, які майбутнім дослідникам доведеться вирішувати, у першу чергу.

У висновках необхідно наголосити на тому, що мету дослідження досягнуто, а всі поставлені завдання вирішено. Висновки мають бути новими, оригінальними для даної галузі наукових досліджень.

Таким чином, висновки до звіту не є звичайним переліком отриманих результатів проведеного дослідження. Це є квінтесенція всієї роботи, підсумковий синтез. Це викладення найважливіших наукових і практичних результатів, суті розв'язаної наукової проблеми (завдання), її значення для науки і практики. Це формулювання того нового, що додано магістром у вивчення і вирішення проблеми. Вони повинні містити конкретні результати, що розкривають ступінь дослідження головної наукової ідеї роботи, авторські інтерпретації наукової новизни з рекомендаціями ефективного наукового та практичного використання здобутих результатів.

8.5 ДОДАТКИ

Згідно з вимогами ВАК додатки не є обов'язковим елементом звіту з науково-дослідної роботи. Однак додатки підвищують рівень довіри до результатів наукового дослідження, свідчать про їхню достовірність. Тому додатки рекомендовані. **Обов'язковим додатком до Звіту з науково-дослідної практики, а також магістерської роботи є «Список наукових праць»** (приклад надається, як додаток до даних методичних вказівок).

У додатки включають допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття результатів наукового дослідження. Це можуть бути:

- зразки офіційних документів;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- проміжні математичні доведення, формули, розрахунки;
- розрахунки економічного ефекту;
- протоколи, акти;
- інструкції, методики;
- опис алгоритмів та програм вирішення задач на ЕОМ, як приклад вже відомих або самостійного розроблення;
- таблиці, малюнки, ілюстрації допоміжного характеру та інше.

За формою це може бути текст, таблиця, схема, графік, карта, веб-сайт та інше. В основній частині звіту даються посилання на додатки.

8.6 СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел становить одну із суттєвих частин звіту з науково-дослідної практики і відбиває самостійну творчу роботу магістра.

Використані джерела рекомендується розміщувати в порядку згадування джерел у тексті основної роботи за їх наскрізною нумерацією. Це один із можливих способів розміщення джерел, який рекомендовано ВАК України для вживання. Крім того, саме такий порядок встановлено Державним стандартом

України ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення». Однак це не виключає інші способи розміщення, зокрема абетковий – за алфавітом прізвищ авторів або назв творів. Такий спосіб вважається зручнішим для користування. Кількість використаних джерел ВАК не лімітує. Це залежить від теми і завдань наукової роботи. До списку джерел можуть входити:

- наукові праці фундаментального та прикладного значення;
- основні праці провідних спеціалістів у даній галузі за останні 5-10 років (це має бути основою наукового дослідження);
- праці авторів, що містять точки зору на вирішення поставленої у роботі проблеми;
- праці зарубіжних авторів по даній проблематиці;
- офіційні матеріали наукових конференцій;
- офіційні документи, які публікуються від імені держави або громадських організацій, установ чи відомств і свідчать про актуальність досліджуваної теми;
- публікації магістра з теми дослідження, що підтверджують його особистий внесок у розробку;
- праці наукового керівника та сумісні публікації керівника та магістра.

Кожне джерело списку має знайти відображення у звіті, в якому робляться необхідні посилання при запозиченні думок, фактів, ідей. Використання чужих думок, фактів, концепцій, ідей без відповідних посилань на першоджерела називають **плагіатом**. Якщо магістра звинуватять у плагіаті його звіт може бути відхилений від захисту.

Не слід включати до списку ті роботи, на які немає посилань у тексті звіту і які фактично не були використані, а також енциклопедичні словники, підручники, навчальні посібники та будь-яку літературу навчального характеру, науково-популярні книги, газети та журнали.

Кількість джерел не задається. Недостатня кількість джерел може свідчити про верхоглядство магістра та недостатній ступінь дослідження

проблеми. Оптимальне число джерел можна визначити через зіставлення з обсягом звіту. Вважається, що на одну сторінку тексту наукової роботи має бути одне джерело.

9. ОФОРМЛЕННЯ ТА ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ЗВІТУ З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Звіт з науково-дослідної практики як кваліфікаційна робота магістра має характеризуватися не лише високим рівнем змісту, відповідною структурою, а й високим рівнем оформлення. При оформленні звіту треба спиратися на основні вимоги Державного стандарту та вимоги ВАК України до подання письмових друкованих робіт. Тобто вимоги до оформлення звіту співпадають із загальними вимогами до виконання офіційних письмових робіт, у тому числі випускної магістерської роботи. Звіт з науково-дослідної роботи слід писати **державною мовою.**

Крім того, у звіті необхідно стисло, логічно і аргументовано викласти зміст і результати досліджень. Особливу увагу слід приділити культурі наукової мови – це один із важливих показників загального наукового рівня магістра. Характерною особливістю наукової мови є:

- наявність міркувань;
- смислова завершеність;
- цілісність і зв'язаність думок;
- цілеспрямованість і прагматизм;
- об'єктивність викладу;
- точність;
- ясність;
- стислість;
- використання спеціальної термінології, тобто використання термінологічної системи, притаманній даній галузі науки.

Недопустимим у звіті є наявність граматичних, лексичних, синтаксичних та логічних помилок, емоційність та експресивність викладу матеріалу,

вживання популістських термінів і оборотів, подання матеріалу від першої особи, необачливе спрощення та навмисне ускладнення матеріалу, неохайність при оформленні.

Науковим керівникам надається право повертати неохайно оформлені звіти з наявністю граматичних помилок, грубими стилістичними огріхами та виконані без дотримання основних вимог Державних стандартів до виконання письмових робіт у вищих навчальних закладах.

Захист звітів з науково-дослідної практики відбувається після виправлення всіх помилок та виконання рекомендацій наукового керівника. Захист відбувається на кафедрі згідно з розкладом роботи викладачів (наукових керівників) на кафедрі (розклад необхідно вивчити заздалегідь). Термін, наданий для захисту – один робочий тиждень після закінчення науково-дослідної практики (тобто п'ять календарних днів).

Водночас відбувається захист двох звітів:

- 1) з фахової практики;
- 2) з науково-дослідної практики.

Звіти мають бути розташовані в окремих папках, мати окремий зміст, окремий список використаних джерел та окремі додатки, які за різним змістом та структурою двох видів практики не можуть співпадати.

За кожним видом практики виставляється окрема оцінка в окремому відомість (у двох екземплярах). Також два види практики відокремлюються у заліковій книжці магістра:

- 1) фахова практика – виконання роботи «бухгалтер» з присвоєнням кваліфікації «бухгалтер»;
- 2) науково-дослідна практика – виконання роботи «наукове дослідження» з присвоєнням кваліфікації «науковий співробітник».

10. ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПРИ НАПИСАННІ ТА ОФОРМЛЕННІ ЗВІТУ З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

1. Нечітке, неточне, абстрактне формулювання теми дослідження.
2. Назва звіту не відповідає об'єкту і предмету, меті і завданням дослідження.
3. Зміст роботи не відповідає змісту або не розкриває тему повністю чи в її основній частині.
4. Не визначена різниця між об'єктом і предметом дослідження.
5. Сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта.
6. Метою дослідження є не кінцевий науковий результат, а процес.
7. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження.
8. Не чітко визначені завдання науково-дослідницької роботи.
9. У звіті з науково-дослідної практики немає зв'язку між теоретичними і практичними завданнями.
10. Автор не виявив самостійності, робота являє собою компіляцію або плагіат.
11. Не досить чітко сформульовано наукову новизну дослідження.
12. Немає чіткого визначення особистого внеску магістра в розробку проблеми дослідження.
13. Поверховий аналіз першоджерел.
14. Не зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 5-10 років) з теми дослідження.
15. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку і не відбиває рівня досліджуваності проблеми.
16. Порушено логіку викладення нових результатів.
17. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням.

18. У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал.

19. Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без додержання вимог Державного стандарту.

20. Як ілюстрований матеріал використано таблиці, діаграми, схеми, запозичені не з першоджерел, а з підручника, навчального посібника, монографії або наукової статті.

21. Висновки і рекомендації звіту не є новими, оригінальними.

22. Висновки слабо пов'язані з метою і завданням дослідження.

23. Магістр не робить посилань на власні наукові праці.

24. Кількість наукових публікацій магістра не є достатньою.

25. Обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, вона виконана неохайно, з помилками.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Надана рекомендована література – є навчальними джерелами з проведення та організації власної наукової діяльності, порядку та оформлення результатів власних наукових досліджень, написання та подання наукових публікацій. Дана література надається в якості додаткового матеріалу для поглиблення знань магістра з техніки проведення наукової роботи. Саме тому дані джерела можуть бути використані виключно для читання, але вони **не можуть бути включені** у список літератури звіту з науково-дослідної практики та магістерської роботи.

1. Грищук О.С. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / НТУ «Харківський політехнічний інститут». – Харків: НТУ «ХПІ», 2008. – 232 с.

2. Лудченко А.А. и другие Основы научных исследований: Учебное пособие. – Киев: Знання, 2000. – 113 с.

3. Макогон Ю.В. Основи наукових досліджень в економіці: Навчальний посібник / Ю.В. Макогон, В.В. Пилипенко. – 2-ге видання. – Донецьк: Альфа-прес, 2007. – 144 с.

4. Мигаль В.Д. Теорія і методи наукової творчості: Навчальний посібник / Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Харків: ВД ІНЖЕК, 2007. – 424 с.

5. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / В.І. Романчиков; Українська академія бізнесу та підприємництва. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.

6. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / С.М. Соловйов. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 176 с.

7. Основи наукових досліджень: Підручник / М.І. Пилипчук та інші. – Київ: Знання, 2007. – 270 с.

8. Пушкарь А.И. Основы научных исследований и организация научно-исследовательской деятельности: учебное пособие / Харьковский национальный экономический университет. – Харьков: ИД ИНЖЕК, 2007. – 280с.

9. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / Київ: Знання, 2008. – 310 с.

Запропоновані та інші літературні джерела можна знайти у бібліотеці НТУ «ХП» на 1-му поверсі у каталозі за номером Ч215 – Ч231.6 «Научно-исследовательская работа».

СПИСОК
наукових праць
магістра кафедри організації виробництва та управління персоналом
Петрова Олександра Петровича

№ п/п	Назва	Характер роботи	Вихідні дані	Обсяг, с	Співавтори
1	2	3	4	5	6
1	Экономическая оценка эффективности инноваций	друкова ний	Вестник Харьковского государственного политехнического университета. Технический прогресс и эффективность производства.- Харьков:ХГПУ, 2014.- Вып. 20. -№ 26.	3	Іванов Р.І.
2	Анализ и развитие понятийного аппарата инновационной деятельности	друкова ний	Вестник Харьковского государственного политехнического университета. Технический прогресс и эффективность производства.- Харьков:ХГПУ, 2015.- Вып. 90.	4	Сидоров Л.М.
3	Особенности оценки экономической эффективности инноваций	друкова ний	Сб.науч. тр. ХГПУ «Информационные технологии: наука, техника, технология, образование, здоровье». - Харьков, 2016. -Вып. 7 - Ч.4.	4	
			І.Т.Д.		

Магістр каф. ОВтаУП

Петров О.П.

Керівник: доц. каф ОВтаУП, к.е.н.

Сидоров Л.М.

Навчальне видання

МАТРОСОВ Олександр Дмитрович
МАТРОСОВА Вікторія Олександрівна

**Методичні вказівки з науково-дослідної роботи та
науково-дослідної практики**

для студентів всіх економічних спеціальностей
для денної та заочної форм навчання

Відповідальний за випуск *В.О. Матросова*
Роботу до видання рекомендував проф. *М.І. Погорелов*
В авторській редакції

План 2016 р.
Підп. до друку 25.09.16. Формат 60/84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Riso-друк. Гарнітура School Book. Ум. Друк. арк. 2,4. Обл.-вид. арк. 1,46.
Наклад 50 прим. Зам. № . Ціна договірна.

Видавничий центр НТУ „ХП”.
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 116 от 10.07.2000р.
61002, Харків, вул. Фрунзе, 21

Друкарня НТУ “ХП”. 61002, Харків, вул. Фрунзе, 21